

עבודת גמר בהיסטוריה

**תרומתם של מתנדבי חוץ לארץ להקמת חיל האוויר ולפעילותו
במלחמת העצמאות**

**מוגש על ידי: יובל איש-שלום
ת.ז. 207814039**

בהנחיית: ד"ר רות אש ארגייל

בית הספר: ליאו באק, חיפה, 2016

הקדמה

כשהחלטתי לכתוב עבודת גמר בהיסטוריה בהיקף של חמש יחידות לימוד, היה לי ברור כי נושא העבודה יהיה חיל האוויר אך לא היה לי כיוון מסוים. באחת משיחות עם מנחת העבודה שלי, חשפתי את סיפורו של סבי, פרדי איש-שלום ז"ל. סיפורו כמתנדב חוץ לארץ (מח"ל) מבריטניה, הוא סיפור מרתק ויש הרבה להרחיב בנושא. משם הכל נעשה פשוט יותר- גיבוש שאלת החקר, שליחת ההצעה למשרד החינוך וכתובת גוף העבודה.

במהלך כתיבת העבודה הוכחתי לעצמי שאני מסוגלת לחפש מקורות מידע, להתבטא בכתב, למזג בין מקורות מידע, לעמוד בלוח זמנים ויותר מהכל- הוכחתי לעצמי שבעזרת ליווי מתאים ומשמעת עצמית רבה, אני יכולה לכתוב בעצמי עבודת גמר שלמה, וזו מבחינתי הצלחה ענקית.

עבודתי מוקדשת לאחת והיחידה- סבתי, אסתר איש-שלום. לאורך כל עשיית העבודה סבתא אסתר תמכה בי, ייעצה, עודדה, ועזרה בחיפוש מקורות מידע ומתנדבי חוץ לארץ שהכירה בעצמה.

ללא סבתא, שסיפרה את סיפורו של סבא פרדי לא יכולתי לחשוב על נושא חשוב זה לעבודת הגמר שלי.

אני רוצה להודות לאמי שחר ובן זוגה אילן, לאבי עודד ובת זוגתו איריס, לחבריי לכיתת היסטוריה מוגבר ולצוות ספרית ליאו-באק. תודה ענקית לרות אש-ארגייל המנחה הכי טובה שיכולתי לבקש.

תוכן עניינים

1		מבוא
2	כל ההתחלות : ראשיתו של המערך האווירי ביישוב היהודי בתקופת המנדט	פרק א
2	א. הקלוב הארצישראלי לתעופה	
2	ב. חברת אווירון	
3	ג. פלוגות המחץ	
4	ד. מחלקת הטיס של הפלמ"ח אל שירותי האוויר	
5	ה. היוזמה להקמת שרות האוויר	
6	ו. פעילות מבצעית	
6	ז. גידול ופריסה	
6	ח. פעילות רכש	
7	מאמץ גיוס אנשי מח"ל לחיל האוויר בראשית מלחמת העצמאות	פרק ב
8	א. קנדה	
8	ב. דרום אפריקה	
10	ג. ארה"ב	
15	השתתפותם של אנשי מח"ל במבצעי הטסה, רכש ותחזוקה	פרק ג
17	א. מבצע "חסידה"	
19	ב. מבצע "ולווטה"	
21	מעורבותם של אנשי מח"ל במאמץ המלחמתי האווירי במלחמת העצמאות	פרק ד
22	א. טייסות התובלה הראשונות	
22	ב. טייסת 101- טייסת הקרב הראשונה	
23	ג. קרבות עשרת הימים	
23	ד. מבצע "אבק"	
24	ה. מבצע "יואב"	
24	ו. מבצע "חירם"	
25	ז. מבצע "חורב"	
26	ח. מבצע "עובדה"	
26	ט. מבצעים על פי אישים	
29		סיכום
31		ביבליוגרפיה
35		נספחים